Рекомендації щодо проведення
ІІ (міського та районного) та ІІІ (обласного) етапів
Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
у 2019/2020 навчальному році

Відповідно до наказу департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної ради № 483/0/212/-19 від 16.09.2019 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2019/2020 н.р.» **23 листопада 2019 р.** відбудеться ІІ етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії **серед учнів 8-11 класів**.

Навчально-методична лабораторія соціально-гуманітарних дисциплін кафедри соціально-гуманітарної освіти КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» інформує, що ІІ і ІІІ етап Всеукраїнської олімпіади з історії у 2019/2020 навчальному році проводитиметься за завданнями, розробленими КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти».

Олімпіаду потрібно провести у відповідності до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 17 листопада 2011 року за № 1318/20056.

Олімпіада з історії на ІІ етапі триватиме **2 години,** на ІІІ етапі **– 3 години.** Їм повинно передувати проведення інструктажу для учасників олімпіади.

На олімпіаді учням будуть запропоновані наступні типи завдань за програмним порядком синхронізації шкільних курсів «Історія України» та «Всесвітня історія»:

- визначення історичних понять, термінів тощо*;*
- рішення хронологічних задач;
- визначення причин і основних наслідків вказаних історичних подій;
- розпізнавання за історичним джерелом події з короткою розповіддю про неї та визначення її історичного значення;
- розпізнавання зображених історичних персон на світлинах та обґрунтування їх ролі в історії;
- аналіз історичного джерела;
- групування фактів за вказаними ознаками;
- складання тез чи плану, які розкривають сутність вказаного питання;
- обгрунтування зв'язку української історії з європейськими та світовими процесами;

- робота з історичною картою та умовно-графічними забраженнями (коміксами, інфографікою, стрічками часу тощо);
- завдання на опрацювання візуальних джерел й уміння розпізнавати пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва інше.

Особливо звертаємо увагу на підготовку до олімпіади учнів 10-11 класів. Для старшокласників у завданнях **ІІ – ІІІ етапів** олімпіади з історії будуть зроблені акценти на українських державотворчих традиціях; боротьбі за незалежність і територіальну цілісність; відновленні, збереженні й популяризації особливостей розвитку й традицій української культури тощо.

Також у завданнях для старшокласників будуть враховуватися і актуальні історичні проблеми, що висвітлюють трагедії історії України в ХХ столітті, серед яких – Голодомор, Голокост, українсько-польський конфлікт та Волинська трагедія, депортація кримськотатарського народу. Варто згадати про питання історії, котрі відображають події Другої світової війни та злочини тоталітарних режимів, які є геноцидом.

Під час виконання завдань учням заборонено користуватися будь-якими джерелами інформації.

Водночас, акцентуємо увагу на тому, що завдання для учасників олімпіади ІІ-ІІІ етапів створюватимуться так, аби всі її учасники були у рівних умовах **(тобто, завдання для кожної паралелі класів однакові на всіх, без вибору варіантів завдань).**

Разом з тим, нагадуємо, що на «Методичному сайті Людмили Базилевської» (http://bazilevskaya.jimdo.com/) вказані *орієнтовні тематичні та хронологічні рамки програмного матеріалу*, вивченого з історії на час проведення ІІ-ІІІ етапу Всеукраїнської олімпіади.

Орієнтовні тематичні та хронологічні рамки програмного матеріалу, вивченого з історії на час проведення ІІ етапу Всеукраїнської олімпіади у 2019-2020 н.р.

Історія України Вступ.
8 клас (52 години)

Розділ І. Українські землі у складі Речі Посполитої (XVI ст. – перша половина XVII ст.)

Всесвітня історія Вступ.
8 клас (35 годин)

Розділ І. Великі географічні відкриття та становлення капіталістичних відносин.

Розділ ІІ. Високе відродження. Реформація в Західній Європі.

Розділ ІІІ. Держави Західної Європи у XVI- XVII ст.

Історія України Вступ
9 клас (52 години)

Тема1. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII ст. - у першій половині XIX ст.

Всесвітня історія Вступ
9 клас (35 годин)

Тема 1. Європа в час Французької революції та наполеонівських війн.

Тема 2. Європа й Америка в добу революцій і національного об'єднання (1815-1870 р.р.)

Історія України Вступ
10 клас (35 години)

Тема 1. Українські землі на початку XX ст.

Тема 2. Україна в роки Першої світової війни. Початок Української революції

Всесвітня історія Вступ
10 клас (35 годин)

Тема 1. Передумови виникнення Першої світової війни. Війна та її наслідки.

Тема 2. Повоєнне облаштування світу. Версальсько-Вашингтонська система договорів

Історія України Вступ
11 клас (52 години)

Тема 1. Україна в роки Другої світової війни (1939—1945 р.р.)

Тема 2. Україна в перші повоєнні роки (1945—початок 1950-х р.р.)

Всесвітня історія Вступ
11 клас (35 годин)

Тема 1. Друга світова війна. Світ після Другої світової війни.

Тема 2. США та Канада у 1945 – на початку XXI ст.

Завдання на ІІ-ІІІ етапи будуть розроблені за аналогією завдань IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії.

Для кожного класу завдання охоплюють програмний матеріал за попередній рік навчання, а також теми, вивчені до дня проведення II-III етапу олімпіади.

Критерії оцінювання наводяться після кожного завдання, що допоможе учням при їх виконанні та членам комісій з перевірки робіт.

Після завершення олімпіади голова оргкомітету шифрує роботи.

Перевірку та оцінювання робіт фахове журі здійснює у день проведення олімпіади.

Бажано врахувати такі вимоги до перевірки робіт:

- для забезпечення прозорості та об'єктивності кожен член журі перевіряє одне питання у всіх роботах на паралелі («по колу»);
- члени журі в олімпіадних роботах ставлять кількість балів за кожне завдання,
- підраховують загальну кількість балів та записують їх у кінці роботи;
- поруч кожен член журі записує своє прізвище і ставить підпис.

При визначенні переможців змагань необхідно дотримуватися пункту 5.4 чинного Положення, зокрема, що переможцем не може бути учасник, який за сумарним результатом у всіх обов'язкових турах відповідного етапу олімпіади набрав менше, ніж третину від максимально можливої сумарної кількості балів.

Учасники олімпіад усіх етапів мають право ознайомитись з відповідями (розв'язками) завдань, запропонованими журі, та з попередніми результатами перевірки робіт учасників до підбиття остаточних підсумків.

У разі виникнення питань учасники мають право після завершення всіх турів відповідного етапу змагань подавати заяву у письмовій формі апеляційній комісії з приводу правильності та об'єктивності оцінювання виконаних ними завдань і одержати письмову відповідь (за вимогою учня) до підбиття остаточних підсумків відповідних змагань.

Строки подання апеляції визначаються оргкомітетом, про що повідомляється учасникам перед початком змагань. У заяві учень повинен зазначити причину апеляції.

Як правило, по два учні з кожного класу, які посіли найвищі місця на III-му етапі олімпіади, викликають на відбірково-тренувальні збори як кандидатів до обласної команди для проходження додаткової підготовки й тренувань. Із числа цих кандидатів за результатами виконання відбіркових завдань остаточно визначаються члени команди від області (у кількості, яка залежить від рейтингу виступів представників області на IV-му етапі олімпіади за попередні два роки).

Завідувач навчально-методичної лабораторії
соціально-гуманітарних дисциплін
кафедри соціально-гуманітарної освіти
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Л.Л. Базилевська